

تصویرگران بزرگ جهان
گرداورنده: لیلا باغبانزاده
مترجم: بابک صالحیان
کلیبران مهر

کهوتا پاکوفسکا، متولد پراغ در سال ۱۹۲۸ می‌باشد. او سال‌ها در رشته‌های نقاشی، گرافیک، هنر کاربردی و تصویرسازی کتاب فعالیت داشته و بیش از ۵۰ جلد کتاب برای کودکان تصویرسازی کرده و ۳۸ نمایشگاه انفرادی نیز برگزار نموده است. وی را ساحره‌ی هنر مدرن نامیده‌اند. باینکه کارهایش بیشتر به گروه کودکان مربوط می‌شود، اما اصالت فضای شاعرانه و تخیل، آنها را به کارهای هنری نادری مبدل می‌کند. پاکوفسکا، دانشجویانش را با میراث جنبش آوانگارد اروپا آشنا کرد و از تلاش‌های استقلال طلبانه‌ی آنها، در بیان هنرمندانه‌شان حمایت کرد. انگیزه‌ی اصلی او در تلاش برای کشف ارتباط بصری جدید، براساس تجربه‌ی هنری در درک کامل امکانات بینی رنگ، کاغذ و فلز نهفته است. وی به نقاشی، گرافیک کاربردی و آزاد و تصویرسازی کتاب می‌پردازد و اشیای کاغذی حجم‌دار تصاویر سه بعدی، الگبای نقاشی شده می‌سازد و همچنین به مجسمه‌های فلزی و طراحی کتاب نیز علاقه‌مند است.

او همواره در پی تصاویر جدید برای متن ادبی و شاعرانه‌ی نویسنده بود. درک او از کتاب، روح دهه‌ی شصت و اغاز هنر پاپ را نشان می‌داد. پاکوفسکا علاقه‌ی خود را به موضوع منحصر به فرد داستان فاجعه‌آمیز در مورد جامعه‌ی کودکان را در رمان سالار مگس‌ها اثر ویلیام گولدینگ نمایان کرد. او کتاب جدید را همچون یک فضای معماری در نظر می‌گیرد که می‌تواند آزادانه در آن به حرکت پیردازد. و در کتاب‌های مفهومی اش از اوایل دهه‌ی شصت از امکان جداسازی ایده از شیء بهره گرفت. به باور او فضای بسته و خالی نشانگر محدوده‌های ادراکی هستند که نمی‌توان به آنها وارد شد. آنها امکان پیوند دادن مفهوم ارائه شده در هر تصویرنامشخص را با برداشت تجربه ناظر فراهم می‌کنند. وی ترکیبات انتزاعی (آبستره) رنگ را با دست نوشه‌های قدیمی پیوند می‌دهد و در کولاژها از نتهای موسیقی و چاپ قدمی بهره می‌گیرد که تجربه‌ی زیباشناختی حس گرافیکی معاصر و گذشته را در پیام‌های بصری با سطح گسترده‌تر در هم ادغام می‌کند.

جست و جوی پیوسته برای روش‌های ناشناخته بیان هنری در کاغذ؛ فلز، نظم بصری، کتاب‌ها و موضوعات ادراکی، پاکوفسکا را به دریافت روابط رسمی کشف نشده می‌رساند و حساسیت شوخ‌طبعانه‌ی و قوه‌ی تخیل او را عمیق‌تر می‌کند که در موارد بسیاری از رویکرد توسعه‌ی هنری معاصر پیشی می‌گیرد و با جنبش آوانگارد قرن بیستم اروپا پیوند پیدا می‌کند.

او از طریق همکاری با مجله‌های کودکان و مراکز نشر، ارتباط خود را با خوانندگان کوچک حفظ می‌کند. وی علاوه بر تصویرسازی کتاب‌های نویسنده‌گان معرف به تدریج امکان شناسانیدن طرح‌های خود را می‌یابد که در آنها تصویر و متن اجزاء برابر جذب بصری و لذت بردن خواننده هستند.

پاکوفسکا در این باره که چرا نقاشی می‌کند می‌گوید: به خاطر اینکه به آن نیاز دارم، به خاطر اینکه بدون نقاشی نمی‌توانم زنده بمانم، مثل نفس کشیدن، نقاشی همان چیزی است که هست، نقاشی نباید و نمی‌تواند تظاهر کند. نقاشی احساس و اندیشه‌ی ما را بیان می‌کند و من دنیای کاغذ را دوست دارم. به من کمک می‌کند تا روابط و ارزش‌های جدیدی خلق کنم. حیوانات و رنگ‌ها می‌توانند در آن حیات داشته باشند و کاغذ و موجودات کاغذی همچون قوتوس استمپر. من فولیستمپر را به قهرمان کتاب تبدیل کرم. او بیش از داستان‌های خوب قدیمی از خشم و تنفر سرشار نیست. من در اعماق روح شیطانی او که با چیزهای زشت و نپاک پر شده است ویژگی‌های برجسته و خوبی یافتم.

کارهای پاکوفسکا شادابی خاصی دارد که از ارتباط بین فضاهای مثبت و منفی به وجود آمده است. اکثر کارکترهای او در حال خنده‌ی مستانه و سرشار از شوق و اشتیاق هستند. او برای ایجاد تصاویر پویای با کج کردن و دراز و پهن کردن اشکال این حس را به خوبی به بیننده‌ی خود منتقل می‌کند. خط در کارهای او نقش ویژه‌ای دارد و به کمک رنگ، خود را به بیننده‌ی اثر نزدیک می‌کند و در مقابل پس زمینه‌ی ساده و بدون عمق، کانون توجه را از بیننده دور می‌کند.

کتاب‌های کهوتا در کشورهای آلمان، فرانسه، ژاپن و آمریکا به چاپ رسیده است. متأسفانه هنوز در ایران اقدام باسته‌ای در مورد چاپ کتاب‌های پاکوفسکا از جمله جهان افسانه‌های برادران گریم، ۱۹۸۴/ افسانه‌های بریتانیا، ۱۹۸۹/ یک پنج، خیلی اتومایر و رلاک، ۱۹۹۰/ کتاب‌های جنوب، ۱۹۹۵ و غیره صورت گرفته است.